

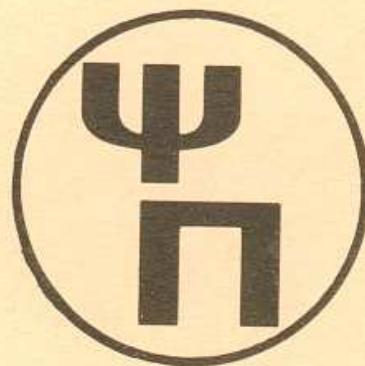
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Τακτική "Εδρα Παιδαγωγικῆς
· Εργαστήριο Πειραματικῆς Παιδαγωγικῆς

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

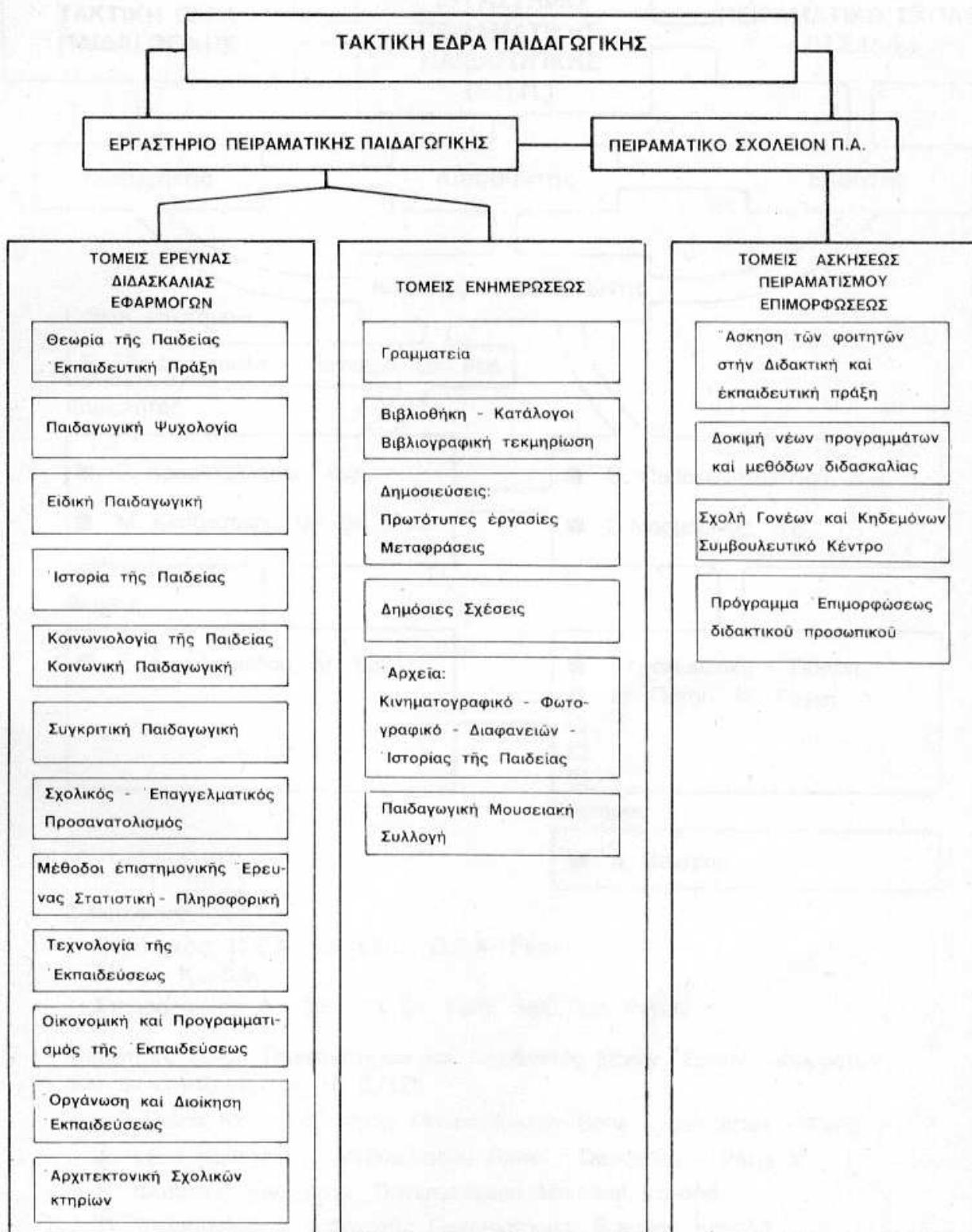
1975 - 1978

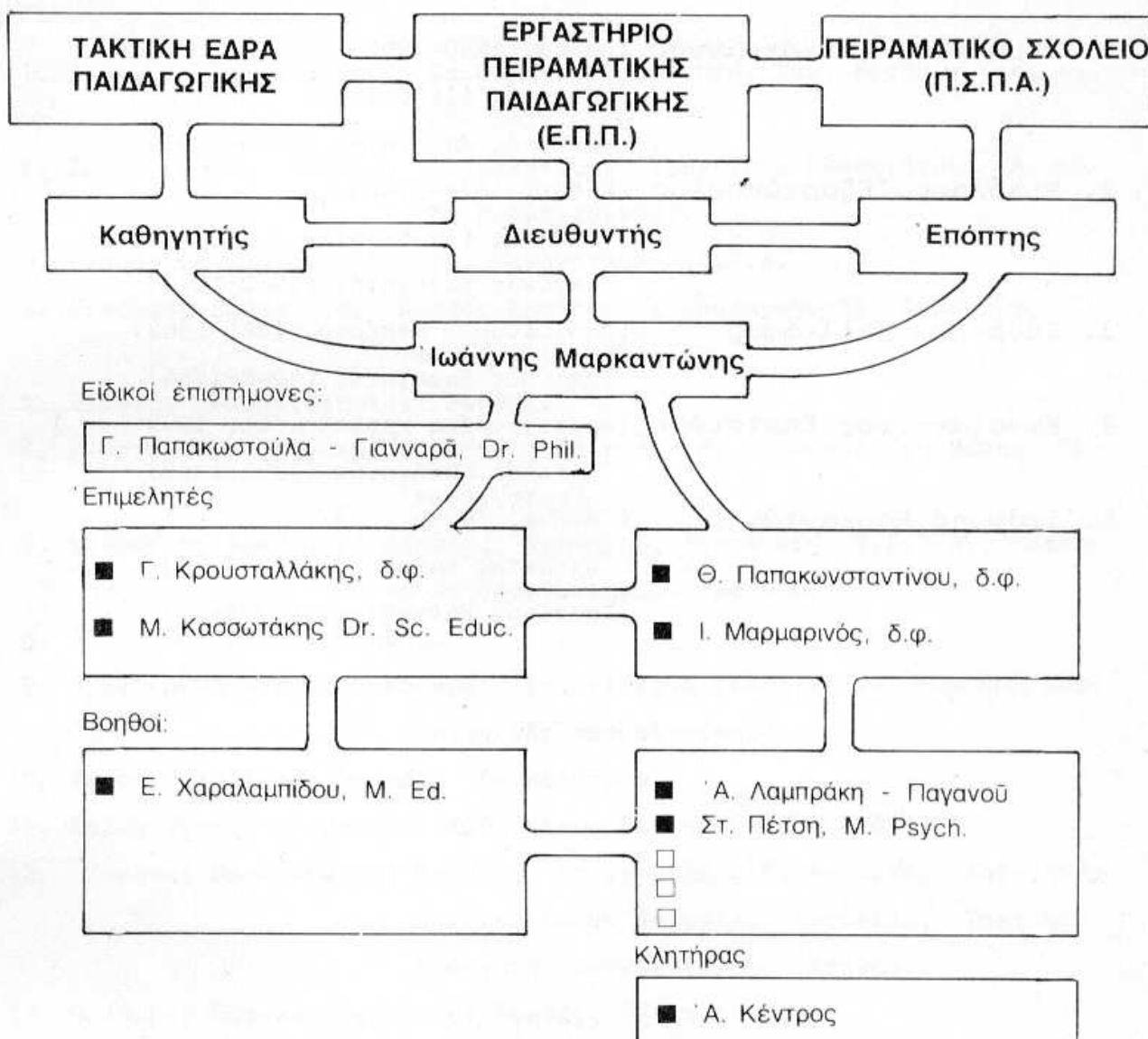
378.495
ΔΡΑ

ΑΘΗΝΑ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1979

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Συνεργάτες:

Βάμβουκας, D.E.A. Sc. Educ. D.E.A. Psych.

Μάνος Κ., δ.φ.

Σταυρόπουλος Α., δ.θ., Dr. Sc. Fam. Sex., Lic. Psych.

Καθηγητές ξένων Πανεπιστημίων και Διευθυντές ξένων Έρευν. Ιδρυμάτων πού συνεργάζονται με τό Ε.Π.Π.

Lê Thanh Khôi, Καθηγητής Πανεπιστημίου René - Descartes - Paris V

A. Léon Καθηγητής Πανεπιστημίου René - Descartes - Paris V

K. Φωτεινός Καθηγητής Πανεπιστημίου Montréal Καναδᾶ

P. Χαλαμανδάρης Καθηγητής Πανεπιστημίου Brandon Καναδᾶ.

G. Mialaret Καθηγητής - Διευθυντής τοῦ Laboratoire de Psychopédagogie τῆς Caen

H. Becker Καθηγητής - Διευθυντής τοῦ Max Planck Institut für Bildungsforschung.

Καθηγητές τῆς Τακτικῆς "Εδρας τῆς Παιδαγωγικῆς - Διευθυντές
Ε.Π.Π. ἀπό τῆς ίδρυσεώς τους μέχρι σήμερα*

1. Δημήτριος Ζαγγογιάννης (Λαμία, 1860-1902)
  - 'Υφηγητής (1896-1899)
  - Τακτικός Καθηγητής (1899-1901)
2. Νικόλαος Εξαρχόπουλος (Νάξος, 1874-1960)
  - 'Υφηγητής (1906-1912)
  - Τακτικός Καθηγητής (1912-1947)
3. Σπυρίδων Καλλιάφας (Δρόβιαννη Ηπείρου, 1885-1963)
  - Τακτικός Καθηγητής (1948-1956)
4. Κωνσταντῖνος Σπετσιέρης (Κοντογούρατα Κεφαλληνίας, 1899-)
  - Τακτικός Καθηγητής (1958-1968)
5. Ιωάννης Μαρκαντώνης ('Αθήνα, 1928-)
  - "Εκτάκτος Καθηγητής (1975-78)
  - Τακτικός Καθηγητής (1979-)

*'Αρχικά ύπηρχε ὡς "Εδρα Φιλοσοφίας καὶ Παιδαγωγικῆς, τό 1921, ὥστερα ἀπό πρόταση τοῦ Καθηγητῆ Νικολάου Εξαρχοπούλου μετονομάστηκε "Τακτική "Εδρα τῆς Παιδαγωγικῆς" καὶ μέ τὴν ὄνομασία αὐτῆς διατηρεῖ μέχρι σήμερα.
Ο κ. Νικόλαος Μελανύτης, Καθηγητής τῆς "Εκτάκτου Αύτοτελοῦς "Εδρας τῆς Παιδαγωγικῆς ("Εκτάκτος 1968, Τακτικός 1969), ὄρεσθηκε ἀπό τὴν Φιλοσοφικὴν Σχολὴν "Επόπτης τῆς Τακτικῆς "Εδρας τῆς Παιδαγωγικῆς καὶ Διευθυντής τοῦ Ε.Π.Π. (1969-1974).

Μέλη τοῦ Ἐπιστημονικοῦ Διδακτικοῦ Προσωπικοῦ τῆς Τακτικῆς "Εδρας τῆς Παιδαγωγικῆς καὶ τοῦ Ε.Π.Π. ἀπό τῆς ἵδρυσεώς τους μέχρι σήμερα.

1. Γεώργιος Σακελλαρίου: Ἐπιμελητής (Καθηγητής Παν. Θεσσαλονίκης καὶ Ἀθηνῶν)*.
2. Σοφία Γεδεών: Βοηθός, Ἐπιμελήτρια, Υφηγήτρια (Καθηγήτρια Ἀνωτάτης Βιομηχανικῆς).
3. Παρασκευή Καμπάνη: Βοηθός, Καθηγήτρια Π.Σ.Π.Α.
4. Νικόλαος Βοσταντζῆς: Βοηθός (Καθηγητής Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας Ἰωαννίνων).
5. Ξενοφῶν Διαμαντόπουλος: Βοηθός.
6. Κωνσταντῖνος Βασιλάκης: Βοηθός (Διευθυντής Διδασκαλείου Μέσων Ἐκπαίδευσεως).
7. Μελανύτης Νικόλαος: Βοηθός, Υφηγητής, Διευθυντής Π.Σ.Π.Α., Καθηγητής Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.
8. Ἐλισσάβετ Δάνου: Βοηθός.
9. Αἰκατερίνη Στριφτοῦ-Κριαρᾶ: Ἐπιμελήτρια (Καθηγήτρια Ἀνωτάτης Βιομηχανικῆς Θεσσαλονίκης).
10. Φωτεινή Ψαλλίδα: Βοηθός, Ἐπιμελήτρια.
11. Μαρία Τενεζάκη: Βοηθός (Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Η.Π.Α.).
12. Ἰωάννης Μαρκαντώνης: Βοηθός, Ἐπιμελητής (Ἐπικουρικός Καθηγητής Πανεπιστημίου Πατρῶν), Ἐκτάκτος, Τακτικός Καθηγητής Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.
13. Θεόδωρος Παπακωνσταντίνου: Βοηθός, Ἐπιμελητής.
14. Σκουτερόπουλος Νικόλαος: Βοηθός (Ἐπιμελητής τῆς Ἐκτάκτου Αὐτοτελοῦς "Εδρας τῆς Παιδαγωγικῆς").
15. Ἰωάννης Μαρμαρινός: Βοηθός, Ἐπιμελητής.
16. Γεώργιος Κρουσταλάκης: Βοηθός, Ἐπιμελητής.
17. Ἀλεξάνδρα Λαμπράκη-Παγανοῦ: Βοηθός.
18. Ἐλένη-Μαρία Χαραλαμπίδου: Βοηθός.

---

*Οἱ τύτλοι μέσα σὲ παρένθεση δέν ἀναφέρονται στὴν Τακτικὴν "Εδρα" ἢ στὸ Ἐργαστήριο Πειραιματικῆς Παιδαγωγικῆς.

19. Σταματίνα Πέτση: Βοηθός.
20. Δημήτριος Νικολακάκος: Βοηθός, (Βοηθός 'Επιμελητής 'Εκτάκτου Αύτοτελος "Εδρας της Παιδαγωγικής").
21. Μυχάλης Κασσωτάκης: Βοηθός, 'Επιμελητής.

Κλητήρες

1. Παναγιώτης Ζυγούρης.
2. 'Αναστάσιος Κέντρος.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1.00 ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΗΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ.....σελ.	11
1.1.0 Σκοποί....."	11
1.1.1 "Ερευνα....."	11
1.1.2 Παιδαγωγική μόρφωση και ασκηση τῶν φοιτητῶν.	12
1.1.3 Έφαρμογές - Διάδοση Παιδαγωγικῶν γνώσεων....	12
2.00 ΤΟΜΕΙΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ....	14
2.1.0 Θεωρία τῆς Παιδείας και ἐκπαιδευτικῆς πράξεως	14
2.2.0 Ιστορία τῆς παιδείας.....	16
2.3.0 Παιδαγωγική και Ψυχολογία.....	18
2.4.0 Παιδαγωγική και Κοινωνιολογία.....	21
2.5.0 Συγκριτική Παιδαγωγική.....	23
2.6.0 Σχολικός και ἐπαγγελματικός προσανατολισμός.	24
2.7.0 Τεχνολογία τῆς ἐκπαιδεύσεως.....	25
2.8.0 Μέθοδοι "Ερευνας - Στατιστική - Πληροφορική...	27
2.9.0 Οικονομική και Προγραμματισμός τῆς ἐκπαιδεύσεως.....	29
3.00 ΤΟΜΕΙΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΩΣ	30
3.1.0 Γραμματεία....."	30
3.2.0 Βιβλιοθήκη-Κατάλογοι-Βιβλιογραφική τεκμηρίωση	30
3.3.0 Δημόσιες σχέσεις.....	31
3.4.0 Διαλέξεις - Ανακοινώσεις.....	32
3.5.0 Δημόσιες ειρήνευσης Μεταφράσεις.....	35
3.6.0 Επιστημονικό περιοδικό.....	42
3.7.0 Αρχεῖα.....	42
3.8.0 Παιδαγωγική Μουσειακή Συλλογή.....	43
4.00 ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ....	44
4.1.0 "Ασκηση τῶν φοιτητῶν στή Διδακτική και στήν Ἐκπαιδευτική πράξη....."	44
4.2.0 Σχολή Γονέων Π.Σ.Π.Σ.....	45

1.0.0. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΗΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ (Ε.Π.Π.)

Τό 'Εργαστήριο Πειραματικής Παιδαγωγικῆς (ΐδρυση 1922/ /Ν 2905) άνήκει στή Φιλοσοφική Σχολή τοῦ Παν/μίου 'Αθηνῶν.

Προσαρτημένο στήν Ταυτική "Εδσα τῆς Παιδαγωγικῆς (ΐδρυση 1912) άποτελεῖ τόν κύριο έρευνητικό πανεπιστημιακό φορέα γιαά θέματα πού άνήκουν στό χώρο τῶν 'Επιστημῶν τῆς άγωγῆς.

1.1.0. Σκοποί

Οι κυριότεροι σκοποί τοῦ Ε.Π.Π. εἶναι:

- α) 'Η προαγωγή τῆς έπιστημονικῆς έρευνας στίς 'Επιστήμες τῆς άγωγῆς καί ἡ έφαρμογή τῶν έρευνητικῶν πορισμάτων στήν σχολική πράξη, ἀλλά καί στήν άγωγή ἐξω ἀπό τό σχολεῖο.
- β) 'Η παιδαγωγική μόρφωση καί ἀσκηση τῶν φοιτητῶν τῶν τριῶν "καθηγητικῶν" Σχολῶν τοῦ Πανεπιστημίου 'Αθηνῶν: τῆς Φιλοσοφικῆς, τῆς Θεολογικῆς καί τῆς Φυσικομαθηματικῆς.
- γ) 'Η διάδοση τῶν παιδαγωγικῶν γνώσεων καί τῶν πορισμάτων τῶν συναφῶν έπιστημῶν στό εύρυτερο κοινό καί ἰδίως στούς έκπαιδευτικούς καί τούς γονεῖς, ἀλλά καί σ' ὅποιονδήποτε ἄλλο ἀσχολεῖται γενικά μέ τήν άγωγή τοῦ άνθρώπου σ' ὅλες τίς φάσεις τῆς ζωῆς του ἀπό τή γέννηση ὡς τό θάνατο.

1.1.1. "Έρευνα

'Η παιδαγωγική έρευνα ἀσκεῖται ἢ μέ διαδικα έρευνητικά προγράμματα ἢ μέ τήν έκπόνηση ἀτομικῶν διατριβῶν ἢ διπλωματικῶν φοιτητικῶν έργασιῶν πού πραγματοποιοῦνται ὑπό τήν έπίβλεψη τοῦ έπιστημονικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ε.Π.Π.

Στήν έρευνα εἶναι δυνατό νά μετέχουν καί έπιστημονικοί συνεργάτες τοῦ 'Εργαστηρίου καί φοιτητές.

Τά έπι μέρους έρευνητικά προγράμματα τοῦ Ε.Π.Π. έντιθενται κατωτέρω κατά τομεῖς.

1.1.2. Παιδαγωγική μόρφωση και ἄσκηση τῶν φοιτητῶν

Μέ τήν Πανεπιστημιακή διδασκαλία ἐπιχειρεῖται νά καλυφθεῖ κατά τό δυνατό ὅλο τό φάσμα τῶν ἀναγκαίων μαθημάτων: Γενική Παιδαγωγική, Παιδαγωγική Ψυχολογία, Ψυχολογία παιδιοῦ και ἔφηβου, Διδακτική, Μεθοδολογία "Έρευνας και Στατιστική, Κοινωνιολογία τῆς Παιδείας, Εἰδική Παιδαγωγική. Παράλληλα μέ τίς Παν/μιακές παραδόσεις οἱ φοιτητές παρακολουθοῦν φροντιστήρια - σεμινάρια κατεπιλογή.

*Η ἔργασία τῶν φροντιστηρίων ἔχει πρακτικότερο χαρακτήρα και συχνά καταλήγει στήν ἑκπόνηση μικρῶν μελετῶν γιά συγκεντριμένα παιδαγωγικά προβλήματα. Μερινά ἀπό τά σεμινάρια αύτά καλύπτουν και τομεῖς πού δέν καλύπτονται ἀπό τίς παραδόσεις ὅπως π.χ. Παιδαγωγική Βιβλιογραφία, Σχολικός Έπαγγ. Προσανατολισμός, tests και μετρήσεις στίς Επιστήμες τῆς ἀγωγῆς ήλπ.

*Η ἄσκηση τῶν φοιτητῶν ἀναφέρεται κυρίως:

- α) στή διδακτική τῶν μαθημάτων Γενικής Εκπαιδεύσεως,
- β) στήν όργανωση και διοίκηση τῆς ἑκπαίδεύσεως,
- γ) στή διάγνωση και ἀντιμετώπιση προβλημάτων τοῦ ἀναπτυσσόμενου ἀνθρώπου και ίδιαίτερα τῶν παιδιῶν και τῶν ἔφηβων,
- δ) στίς μεθόδους ἀξιολογήσεως τῶν μαθητῶν και
- ε) στήν ἔρευνα διαφόρων ψυχοπαιδαγωγικῶν ή κοινωνικοπαιδαγωγικῶν θεμάτων.

1.1.3. Εφαρμογές - Διάδοση Παιδαγωγικῶν Γνώσεων

*Ο ἑκπαιδευτικός κόσμος, οἱ γονεῖς και τό εύρυτερο κοινό ἐνημερώνονται μέ διαλέξεις, ἐκλαϊκευτικά δημοσιεύματα κ.τ.λ. "Ηδη τό 1977-78 λειτούργησε στό Π.Σ.Π.Α."Σχολή Γονέων" μέ σειρά παιδαγωγικῶν διμιλιῶν (βλ. σ.40) μερικές ἀπό τίς ὁ-

ποῖες αυκλοφόρησαν, ἐμπλουτισμένες μὲν περισσότερα στοιχεῖα, σέ ίδιαίτερα βιβλία.

Τό Ἑργαστήριο Πειραματικῆς Παιδαγωγικῆς συνεργάζεται ἐπίσης μέ διάφορους παιδαγωγικούς συλλόγους καὶ σωματεῖα καθώς καὶ μέ ὄργανώσεις Γονέων καὶ Κηδεμόνων στήν Ἀθήνα καὶ στήν Ἐπαρχία. Ἀριετές διαλέξεις ἔχουν γίνει ἀπό τό ἐπιστημονικό προσωπικό τοῦ Ε.Π.Π. σέ πολλές ἀπό τίς παραπάνω ὄργανώσεις (βλ. σ. 28).

Γιά τή διάδοση είδικότερα τῶν ἀποτελεσμάτων διαφόρων παιδαγωγικῶν ἔρευνῶν στόν εύρυτερο ἐπιστημονικό καὶ ἐπαιδευτικό κόσμο τό Ε.Π.Π. ἔχει καθιερώσει είδική σειρά ἐνδόσεων ἔρευνητικῶν ἔργασιῶν πού διεξάγονται εἴτε ἀπό τό Ε.Π.Π εἴτε ἀπό ἄλλους ἀξιόλογους ἐπιστήμονες καὶ ἔρευνητές σέ συνεργασία μέ τό Ε.Π.Π.

2.0.0. ΤΟΜΕΙΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ

2.1.0. Θεωρία της Παιδείας και έκπαιδευτικής πράξεως

Στόν τομέα αύτό άνήκουν θέματα Φιλοσοφίας της Παιδείας, Γενικής Παιδαγωγικής και Διδακτικής.

2.1.1. Στόχοι

- α) Νά καθορισθοῦν οι βασικές έννοιες, οι σκοποί, τά őρια, τά μέσα και οι παράγοντες της άγωγής σε σχέση μέ τήν έλληνική και τή διεθνή παιδαγωγική πραγματικότητα.
- β) Νά έρευνηθοῦν συγκεκριμένα προβλήματα άγωγής και έκπαιδεύσεως, όπως οι σκοποί και οι στόχοι της έκπαιδεύσεως, τά σχολικά προγράμματα, οι σχέσεις διδασκόντων και διδασκομένων, οι μέθοδοι άγωγής και έκπαιδεύσεως, ή άξιολόγηση της σχολικής άποδόσεως.

2.1.2. "Έρευνα

2.1.2.1. Διατριβές

Ο έπιμελητής τοῦ 'Εργαστηρίου κ.Θ.Παπαϊωνσταντίνου άσχολεῖται μέ τήν  ρευνα της λειτουργίας της πολιτιστικής παραδόσεως στή Μέση Έκπαίδευση σε συνδυασμό μέ τά αίτήματα τοῦ ένσυγχρονισμοῦ.

2.1.2.2. Λοιπά προγράμματα

Ο Καθηγητής κ. Ιωάννης Μαρκαντώνης σε συνεργασία μέ τόν 'Επιμελητή κ. Μιχάλη Κασσωτάκη  ρευνοῦν τό πρόβλημα της διδασκαλίας τῶν 'Αρχαίων άπό μετάφραση. Τμῆμα τῶν άποτελε-

σμάτων τῆς ἔρευνας αύτῆς παρουσιάστηκε ήδη στό Συνέδριο "Πρωτότυπο και Μετάφραση" πού δργάνωσε στό Ε.Ι.Ε ή Δ' "Εδρα τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Φιλολογίας και τό Σπουδαστήριο Κλασσικῆς Φιλολογίας ἀπό 11-15 Δεκεμβρίου 1978.

‘Ο Ἐπιμελητής τοῦ Ἑργαστηρίου κ. Ἰ. Μαρμαρινός ἔρευνᾶ συγκριτικά δύο μεθόδους διδασκαλίας τῆς Ἰστορίας.

2.1.2.3. Διδασκαλία

α) Παραδόσεις:

1. Εἰσαγωγή στήν Ἀνθρωπαγωγική (Ι. Μαρκαντώνης)
2. Γενική και Εἰδική Διδακτική (" ")
3. Νεοελληνική Ἑπαίδευση. Παράδοση και ἐκσυγχρονισμός (Θ. Παπακωνσταντίνου)

β) Φροντιστήρια - σεμινάρια:

- Διδασκαλία τῶν Ἀρχαίων Ἑλληνικῶν ἀπό μετάφραση (Στ. Πέτση)

2.2.0. Ιστορία της Παιδείας

2.2.1. Στόχοι

Νά μελετηθοῦν οἱ περίοδοι τῆς 'Ιστορίας τῆς Παιδείας, ίδιας οἱ πιό πρόσφατες καὶ οἱ ἐπιπτώσεις τῶν διαφόρων φιλοσοφικῶν καὶ πνευματικῶν ρευμάτων καὶ τοῦ κοινωνικο-πολιτιστικοῦ κλίματος στούς σχολικούς θεσμούς καὶ τίς παιδαγωγικές μεθόδους.

2.2.2. "Ερευνα

Η βοηθός τοῦ 'Εργαστηρίου κ. Αλ. Λαμπράκη - Παγανοῦ άσχολεῖται μέ τήν ἔρευνα τῶν σχέσεων Καποδίστρια-Fellenberg καὶ τήν ἐκπαιδευτική τους συνεργασία στήν 'Ελβετία 1814-1827.

2.2.3 Λοιπά προγράμματα

"Εχει άρχισει ήδη μέ τή συμμετοχή φοιτητῶν κατάρτιση 'Αρχείου 'Ιστορίας τῆς Παιδείας τοῦ 19ου αἰ., συγκέντωση τῆς παιδαγωγικῆς βιβλιογραφίας καὶ τοῦ σχετικοῦ μέ τήν παιδεία, ἐκπαίδευση, ἀγωγή κ.τ.λ. πληροφοριακοῦ ύληκοῦ ἀπό τά περιοδικά, τά ἔντυπα, τά Πρακτικά τῆς Βουλῆς καὶ τήν 'Εφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς περιόδου αύτῆς. (Υπεύθυνοι: Θ. Παπαϊωνασταντίνου, Αλ. Λαμπράκη-Παγανοῦ·βλ. καὶ τομεῖς 'Ενημερώσεως: 'Αρχεῖα).

2.2.4. Διδασκαλία

α) Παραδόσεις:

'Ιστορία τῆς Παιδείας (ὸ καθηγητής Ι. Μαρκαντώνης)

β) Φροντιστήρια - Σεμινάρια:

- Παιδαγωγική Βιβλιογραφία 19ου αιώνα (Θ. Παπακωνσταντίνου).
- Ιστορική Γεωγραφία της Παιδείας (Θ. Παπακωνσταντίνου).
- Εκπαιδευτικοί προβληματισμοί τοῦ 19ου αι. στόν ελληνικό χώρο (Άλ. Λαμπράκη - Παγανοῦ).
- Συγνέντρωση έκπαιδευτικοῦ ύληνοῦ ἀπό τά Πρακτικά τῆς Βουλῆς τοῦ 19ου αι. (Άλ. Λαμπράκη - Παγανοῦ).
- Νεοελληνικός διαφωτισμός, Καποδιστριακή περίοδος (Άλ. Λαμπράκη - Παγανοῦ).

2.3.0. Παιδαγωγική και Ψυχολογία

Στόν τομέα αύτό έξειτάζονται θέματα πού άναφέρονται στίς σχέσεις Παιδαγωγικής ή αλλιώς Ψυχολογίας (Παιδαγωγική Ψυχολογία, Ψυχολογία του άναπτυσσόμενου άνθρωπου, Κοινωνική Ψυχολογία) της άγωγής κ.λπ.)

2.3.1. Στόχοι

Νά μελετηθοῦν ζητήματα, δηλαδή τά άκόλουθα: Οι διαδικασίες και τά στάδια της σχολικής μαθήσεως. Οι αίτιες σχολικής αποτυχίας ή άλλων μορφών δυσπροσαρμοστίας τῶν έκπαιδευόμενων στό σχολεῖο. Νά κατασκευασθοῦν και νά σταθμιστοῦν ιριτήρια σχολικής έπιδόσεως και ίκανοτήτων. Νά διερευνηθεῖ ή ισχύς της πιάζεταιανής θεωρίας τῶν έξελικτικῶν σταδίων στά έλληνόπουλα και νά υποδειχθοῦν πρακτικές έφαρμογές.

2.3.2 "Ερευνα

2.3.2.1. Διατριβές

— 'Εγιρέθηκε ήδη άπό τή Φιλοσοφική Σχολή ή διδακτορική διατριβή τοῦ κ. Κ. Μάνου, καθηγητῆ τῆς ΣΕΛΕΤΕ, μέ θέμα : Γένεσις, έξέλιξις και προαγωγή της άντιληψεως τοῦ άριθμοῦ εἰς τά παιδιά (1978).

— 'Ο 'Επιμελητής τῆς Εδρας κ. Γ. Κρουσταλάκης έρευνα τό θέμα ή προβληματική τῆς συνειπαιδεύσεως τῶν φύλων στό σύγχρονο σχολεῖο.

'Η φιλόλογος κ. 'Ε. Φραγκιαδάκη, καθηγήτρια τοῦ Π.Σ.Π.Α., ως υπότροφος του Ι.Κ.Υ., έρευνα τό θέμα της γενετήσιας συμπεριφορᾶς τῶν μαθητῶν τῶν Λυκείων, συνεπικουρούμενη άπό τόν 'Επιμελητή κ. Μ.Ι. Κασσωτάκη.

2.3.2.2. Λοιπά προγράμματα

- 'Η έξέταση τής πνευματικής ώριμότητας τῶν παιδιῶν κατά τό πρῶτο ἔτος τῆς φοιτήσεώς τους στό δημοτικό σχολεῖο. (Μ. Κασσωτάκης καί Π. Τσακίρης).
- 'Εξέλιξη καί ἀγωγή τοῦ θρησκευτικοῦ συναισθήματος τῆς σημερινῆς ἑλληνικῆς νεολαίας (μαθητῶν Λυκείου - φοιτητῶν). ('Ι. Μαρκαντώνης - Γ. Κρουσταλάκης).
- Ψυχικά τραύματα μέσα ἀπό τό παιδικό σχέδιο ('Αλ. Δαμπράκη - Παγανοῦ). "Έχει συγκεντρωθεῖ ἡδη ὑλικό ἀπό τό Π.Σ.Π.Α. καί τό Δημόσιο Νηπιαγωγεῖο του Α' Δημοτικοῦ Σχολείου Αμαρουσίου. 'Η ἔρευνα αὐτή βασίζεται στό test τοῦ L. Corman καί στόχος της εἶναι νά βοηθηθεῖ τό ἔργο τῶν δασκάλων.
- Προβλήματα τῶν 'Αφρικανῶν φοιτητῶν στήν 'Ελλάδα (J. TONDOLO).

2.3.3. Διδασκαλία

α) Παραδόσεις

1. Παιδαγωγική Ψυχολογία (Ι. Μαρκαντώνης).
2. 'Ανθρωπαγωγική (" ")
3. Ψυχολογία τοῦ βάθους καί ἀγωγή (Ι. Μαρκαντώνης)

β) Φροντιστήρια - σεμινάρια

- Ψυχογραφική ἀσκηση: Συστηματική παρατήρηση ἀτόμων - δημάδων. 'Επισινέψεις σέ ίδρυματα εἰδικῆς ἀγωγῆς (Γ. Κρουσταλάκης)
- Ψυχολογικά προβλήματα καί δραγωγική τῆς ἐφηβικῆς ηλικίας. Οἱ κυριότερες ἀποκλίσεις τῆς ἐφηβικῆς συμπεριφορᾶς. Προληπτική ἀγωγή, ἀναπαιδαγώγηση. (Γ. Κρουσταλάκης).

- Tests καί μετρήσεις στήν έκπαιδευτική πράξη. Προβλήματα σχολικής αξιολογήσεως (Μ. Κασσωτάκης).
- Κοινωνική ψυχολογία της άγωγής (Ι.Γ. Μαρμαρινός).
- Θέματα γλωσσικής άντιληψεως: Γλωσσικές και νοητικές ψυχολογικές θεωρίες που έλεγχονται μέση πειραματικές δοκιμασίες γλωσσικών ένφράσεων της 'Αρχαίας και Νέας 'Ελληνικής ('Ελ. Μαρία Χαραλαμπίδου).

2.4.0. Παιδαγωγική και Κοινωνιολογία

2.4.1. Στόχοι

Νά μελετηθοῦν θέματα Παιδαγωγικής Κοινωνιολογίας, Κοινωνικής Παιδαγωγικής και Κοινωνικής Ψυχολογίας της Αγωγής, ὅπως τά άνόλουθα: Οι ἐπιδράσεις της κοινωνικοοικονομικής ιαταστάσεως της οἰκογενείας στή σχολική ἐπίδοση τῶν παιδιών. Ἡ ἐπίδραση της παιδαγωγικής ἐνημερώσεως τῶν διδασκόντων στό διδακτικό τους ἔργο. Ὁ ρόλος και ἡ στάση τῶν διδασκόντων και τῶν διδασκομένων μέσα και ἔξω ἀπό τή σχολική τάξη. Τρόποι και τύποι ἐπικοινωνίας στό σχολεῖο κ.ἄ.

2.4.2. "Έρευνα

2.4.2.1. Διδακτορικές διατριβές

Ἐγκρίθηκε ἥδη ἀπό τή Φιλοσοφική Σχολή ἡ διδακτορική διατριβή τοῦ κ. Ι. Μαρμαρινοῦ, "Ἐπιμελητή τοῦ Ε.Π.Π., μέ θέμα "Δημιουργικότης και κοινωνικοοικονομικόν ἐπίπεδον" (1978).

2.4.2.2. Λοιπά προγράμματα

Βρίσκονται σέ ἔξελιξη τά άνόλουθα προγράμματα:

α) Ὁ ἐλεύθερος χρόνος τῶν νέων στήν "Ελλάδα (Καθηγητής Ι. Μαρκαντώνης).

Ἡ ἔρευνα χρηματοδοτεῖται ἀπό τό Ε.Ι.Ε. Στήν ἔρευνα συνεργάζονται:

- 1) Ἐπιμελητής (Φυσ/κής Σχολής Παν.Πατρῶν) Σέργιος Κλημόπουλος σέ θέματα προγραμμάτων ἡλεκτρονικῶν ὑπολογιστῶν.
- 2) Ἐπιμελητής Μιχάλης Κασσωτάκης σέ θέματα Στατιστικής ἀναλύσεως και συλλογῆς τῶν δεδομένων.
- 3) Βοηθός δίδα Έλένη Χαραλαμπίδου σέ θέματα δειγματοληψίας, συγκεντρώσεως τῶν δεδομένων και ηλεκτρονικάφθεως.

- β) Έτερόφυλες σχέσεις ή στάσεις τῶν φοιτητῶν ἀπέναντι στό γάμο καὶ σὲ συναφή θέματα ('Ι.Σ. Μαρκαντώνης - Μ. Κασωτάκης).
  - γ) Εθνικοί στερεότυποι καὶ κοινωνική ἀπόσταση ('Ιωάννης Μαρκαντώνης). Στὴν ἔρευνα συνεργάζεται καὶ ἡ Βοηθός δίδα Έλένη Χαραλαμπίδου.
- β) Φροντιστήρια - Σεμινάρια:

Κοινωνιολογία τῆς Παιδείας (Ι. Μαρμαρινός).

2.5.0. Συγκριτική Παιδαγωγική

2.5.1. Στόχοι

- α) Νά μελετηθοῦν συγκριτικά διάφορα έκπαιδευτικά συστήματα καί μεταρρυθμίσεις σέ εύρωπαϊκό καί διεθνές έπίπεδο από τήν πολιτική, κοινωνιολογική, ψυχολογική καί παιδαγωγική άποψη.
- β) Νά καθιερωθοῦν μέθοδοι για τήν άναγνώριση τίτλων σπουδῶν πού χορηγοῦνται από Εξέντα 'Ανώτερα καί 'Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα.

2.5.2. "Ερευνα

2.5.2.1. Διατριβές

- "Συγκριτική έρευνα τῆς στοιχειώδους έκπαιδεύσεως 'Ελλάδος καί ζαΐρ". (P. Dombele).
- "Σύγκρισις έκπαιδευτικοῦ συστήματος Κένυας καί 'Ελλάδος". (Ruben Savai).

2.5.3. Διδασκαλία

- α) Παραδόσεις.
- β) Φροντιστήρια:

Τά έκπαιδευτικά συστήματα τῶν χωρῶν τῆς Εύρωπαϊκῆς οἰκονομικῆς Κοινότητος (M.I. Κασσωτάκης).

2.6.0. Σχολικός και έπαγγελματικός προσανατολισμός

2.6.1. Στόχοι

α) Νά μελετηθοῦν συστηματικά τά είδικά προβλήματα τοῦ σχολικοῦ καί τοῦ έπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ, πού παρουσιάζονται στήν 'Ελληνική 'Επαίδευση καί τήν 'Ελληνική νοιωνία.

β) Νά ένημερωθοῦν οἱ μέλλοντες καθηγητές Μ.Ε. γύρω ἀπό τή μεθοδολογία τοῦ Σχολικοῦ Έπαγγελματικοῦ Προσανατολισμοῦ.

γ) Νά δημιουργηθεῖ κέντρο γιά νά παρέχονται σχετικές πληροφορίες σέ έφήβους καί γονεῖς.

2.6.2. "Ερευνα

2.6.2.1. Διατριβές

· Ο 'Επιμελητής κ. Μ. Κασσωτάκης ἔγινε διδάκτορας στό Πανεπιστήμιο τοῦ Παρισιοῦ (Sorbonne, Paris V) μέ θέμα "Le développement économique et le problème de l'orientation scolaire et professionnelle en Grèce".

2.6.3. Λοιπά προγράμματα

- "Προβλήματα έπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ τῶν τελειοφοίτων τοῦ Φυσικοῦ τμήματος" (Μ. Κασσωτάκης).
- Σχολικός προσανατολισμός καί νοιωνία προέλευση (Μ. Κασσωτάκης - Ι. Μαρμαρινός).

α) Παραδόσεις:

β) Φροντιστήρια - σεμινάρια:

- Σχολικός - Έπαγγελματικός Προσανατολισμός (Μ. Κασσωτάκης).

2.7.0. Τεχνολογία τής έκπαιδεύσεως

2.7.1 Στόχοι

- α) Νά γίνουν εύρυτερα γνωστά στούς μέλλοντες 'Εκπαιδευτικούς τά διάφορα σύγχρονα τεχνολογία μέσα, τά δποία χρησιμοποιούνται στή διδασκαλία καί στήν έρευνα (όπτικοανουστικά, μηχανές διδασκαλίας, ήλεκτρονικοί υπολογιστές κ.λπ.).
- β) Νά έξοικειωθούν οί φοιτητές μέ τή χρησιμοποίηση τῶν μεσων αύτῶν καί είδικότερα μέ τήν προγραμματισμένη διδασκαλία. Νά προσαρμοσθούν οί διάφορες διδακτικές μέθοδοι στίς νέες συνθήκες.
- γ) Μελλοντικά νά προωθηθεῖ ή παραγωγή έκπαιδευτικῶν ταινιῶν μέ τή συνεργασία τής Ε.Ρ.Τ. καί τής δημάδας τής 'Επ/κής τηλεοράσεως τοῦ 'Υπουργείου Παιδείας καί νά έτοιμασθεῖ σειρά μαθημάτων προγραμματισμένης διδασκαλίας.
- δ) Νά διλογικωθεῖ τέλος ή χρησιμοποίηση τοῦ ηλειστοῦ κυκλώματος TV για τήν έκπαιδευση τῶν φοιτητῶν στή διδακτική καί για τή χρησιμοποίησή του σέ έρευνες (καταγραφή καί άνάλυση τής συμπεριφορᾶς τῶν παιδιῶν, καταγραφή καί άνάλυση τής διδακτικῆς διαδικασίας κ.λπ).

2.7.2. "Έρευνα

2.7.3. Διδασκαλία

2.7.4. Λοιπές δραστηριότητες

Τόν 'Ιούνιο τοῦ 1978 πραγματοποιήθηκε στό Ε.Π.Π. 'Ημερίδα 'Έκπαιδευτικής Τεχνολογίας, στήν δημάρχου πήραν μέρος τό προσωπικό τοῦ Ε.Π.Π. καί τοῦ Ι.Σ.Π.Α., ή δημάδα τής 'Επ/κής TV τοῦ 'Υπουργείου Παιδείας, 20 περίπου καθηγητές Μέσης 'Έκπαιδεύσεως καί πολλοί φοιτητές. Κύριος δημιλητής ήταν δη καθηγητής τής 'Επ/κής Τεχνολογίας στή Σχολή τῶν Επιστημῶν τής ά-

γωγῆς τοῦ γαλλόφωνου Πανεπιστημίου τοῦ Μοντρεάλ ι. κ. Φωτεινός. Παράλληλα ἔγινε καί ἐκθεση τῶν τεχνολογικῶν μέσων διδασκαλίας, τά δοποῖα διαθέτει τό Ε.Π.Π., καθώς καί βιβλίων καί περιοδικῶν σχετικῶν μέ τήν Ἐπαιδευτική Τεχνολογία.

2.8.0. Μέθοδοι "Ερευνας - Στατιστική - Πληροφορική

2.8.1. Στόχοι

Νά χρησιμοποιηθεῖ ή στατιστική μέθοδος για τήν άναλυση παιδαγωγικών φαινομένων καί νά προαχθεῖ ή πειραματική έρευνα. Νά προσαρμοσθοῦν ξένες ψυχολογικές καί παιδαγωγικές μέθοδοι καί νά σταθμιστοῦν στά έλληνικά δεδομένα. Νά άναπτυχθοῦν καί νά σταθμιστοῦν νέες μέθοδοι καί τεχνικές μέ βάση τήν έλληνική πραγματικότητα.

2.8.2. "Ερευνα

Χρησιμοποιούνται συστηματικά πολλές άπό τίς μεθόδους τῶν Επιστημῶν τῆς άγωγῆς σέ έρευνες πού πραγματοποιούνται στό Ε.Π.Π., στίς δόποις άσκούνται καί οι φοιτητές. Γίνεται συστηματική στατιστική άναλυση τῶν δεδομένων καί σέ πολλές περιπτώσεις χρησιμοποιεῖται για τήν έπεξεργασία τῶν δεδομένων ήλεκτρονικός υπολογιστής.

2.8.3. Διδασκαλία

α) Παραδόσεις :

1. Τεχνική καί ιριτική τῶν ηλιμάνων (Ι.Μαριαντώνης)
2. Στατιστική έφορμοσμένη στίς Επιστήμες τῆς άγωγῆς μετά στοιχείων δργανώσεως τῆς έρευνας (Ι.Μαριαντώνης, Μ. Κασσωτάκης)

β) Φροντιστήρια - Σεμινάρια:

1. "Ασκηση στή χρησιμοποίηση τῶν διαφόρων στατιστικῶν ιριτηρίων καί πρακτικές έφαρμογές (Μ. Κασσωτάκης).
2. "Ασκηση στίς μεθόδους δειγματοληψίας καί ιαδικογραφήσεως τῶν δεδομένων (Έλ. Χαραλαμπίδου).

2.8.4. Λοιπές δραστηριότητες

Τόν 'Ιούνιο τοῦ 1977 πραγματοποιήθηκε στό Ε.Π.Π. ένημερωτική συνάντηση τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ε.Π.Π. και τῆς αύτοτελοῦς "Ειτ. "Εδρας τῆς Παιδαγωγικῆς μέ τόν Καθηγητή στή σχολή τῶν 'Επιστημῶν τῆς άγωγῆς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Brandon τοῦ Καναδᾶ κ. π. Χαλαμανδάρη. Στή συνάντηση αύτή ό κ. π. Χαλαμανδάρης άνέπτυξε θέματα σχετικά μέ τήν ἔρευνα.

2.9.0. Οικονομική και Προγραμματισμός της 'Εκπαιδεύσεως

2.9.1. Στόχοι

α) Νά έρευνηθεῖ ὁ ρόλος πού διαδραματίζει ἡ ἐκπαίδευση στήν κοινωνικοοικονομική ἀνάπτυξη τῆς χώρας. β) Νά έρευνηθοῦν προβλήματα πού θά βοηθήσουν στὸν καλύτερο προγραμματισμό τῆς ἐκπαιδεύσεως (ιόστος, ἐπενδύσεις, αἴτια τῶν σχολικῶν ἀποτυχιῶν, ἀπόδοση ἐκπαιδευτικῶν μεθόδων, μόρφωση ἐκπαιδευτικοῦ προσωπικοῦ, ἐπαγγελματικές τάσεις τῶν νέων ι.λ.), ὥστε τὰ πορίσματα αὐτά νά χρησιμοποιηθοῦν συμβουλευτικά ἀπό τὰ ἀρμόδια κρατικά ὅργανα τοῦ κράτους γιά τὴ λήψη ὄρθιων ἀποφάσεων σὲ θέματα παιδείας.

2.9.2. Διδασκαλία

'Ο Καθηγητής τῆς Οἰκονομίας καί τοῦ Προγραμματισμοῦ τῆς 'Εκπαιδεύσεως τοῦ Πανεπιστημίου PARIS V.K.Lê Thanh Khôi ἀποδέχτηκε τήν πρόσκληση καί θά δώσει προσεχῶς σειρά διαλέξεων τῆς εἰδικότητάς του γιά τό προσωπικό τῆς ἔδρας καί τοῦ E.P.P., καί γιά τούς φοιτητές.

Παρόμοια συνεργασία συζητήθηκε καί μέ ἀρμόδιους τοῦ ΚΕΠΕ.

3.0.0. ΤΟΜΕΙΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΩΣ

3.1.0. Γραμματεία

Τό τμῆμα αύτό έξυπηρετεῖ τις άναγκες άλληλογραφίας της έδρας και του Ε.Π.Π. μέ τό Πανεπιστήμιο και μέ άλλες υπηρεσίες. Έπειδή, δυστυχώς, δέν υπάρχουν διοικητικοί υπάλληλοι τό έπιστημονικό προσωπικό άναγκαζεται νά διεκπεραιώνει και αύτό τό έργο.

3.2.0. Βιβλιοθήκη - Κατάλογοι - Βιβλιογραφική τεκμηρίωση

Η βιβλιοθήκη του Ε.Π.Π. περιέχει 8.000 περίπου τόμους βιβλίων. Στό Ε.Π.Π. έρχονται άκρη 50-60 έλληνικά και ξένα περιοδικά πού άναφέρονται στήν Παιδαγωγική και Ψυχολογία σε συναφεῖς έπιστημες.

Η βιβλιοθήκη έξυπηρετεῖ τό έπιστημονικό προσωπικό του Έργαστηρίου, τούς φοιτητές και κάθε ένδιαφερόμενο. Και έδω δύμως έξαιτίας έλλειψεως είδησηο προσωπικού (βιβλιοθηκόν) έπωμίζεται τό βάρος και αύτής της έργασίας (καταγραφή, ταξινόμηση, παραγγελίες) τό έπιστημονικό προσωπικό του Ε.Π.Π..

3.2.1. Στόχοι

α) Η βιβλιοθήκη καταβάλλεται προσπάθεια νά καλύπτει κατά τό δυνατό δλους τούς ιλάδους τῶν Έπιστημῶν της άγωγής.

β) "Άλλος στόχος είναι νά λειτουργήσει άκριβής δελτιοθήκη κατά συγγραφεῖς και κατά θέματα.

γ) Τέλος νά συνταχθοῦν κατάλογοι παιδαγωγικῶν έργων πού βρίσκονται σε άλλες βιβλιοθήκες της χώρας.

3.3.0. Δημόσιες σχέσεις

3.3.1. Στόχοι

Νά άναπτυχθεί ή συνεργασία του Ε.Π.Π.μέ αλλα ιδρύματα, επιστημονικές έταιρεις και συλλόγους, σχολεῖα και μεμονωμένους έπιστημόνες.

3.3.2. Διεθνής έπιστημονική συνεργασία

"Ηδη υπάρχουν άντεπιστέλλοντες συνεργάτες (βλ. στήν άρχή τό όργανό γραμμα), μερικοί από τους διοίους έπισκεψηκαν τό Ε.Π.Π. και ένανταν μεταξύ άλλων είδικές διαλέξεις, σεμινάρια κτλ.

Τό Ε.Π.Π. έχει άρχισει έπιστημονική συνεργασία μέ τά έξης πρόσωπα ή έρευνητικούς φορεῖς:

α) Καθηγητή P. Chalamandaris, Πανεπιστήμιο Brandon (Manitoba) του Καναδᾶ, είδικό έρευνητή της Πειραματικής Παταγωγικής και της Ψυχογλωσσολογίας.

β) Καθηγητή G. Mialaret, Διευθυντή του Laboratoire de psychopédagogie του Παν/μίου της Caen.

"Έχει έπίσης συζητηθεί και άποφασισθεί ή έπιστημονική συνεργασία:

α) Μέ τό Max Plank Institut für Bildungsforschung (Καθηγητής H. Becker).

β) Μέ τόν Καθηγητή της Οἰκονομίας και του Προγραμματισμοῦ της 'Εκπαιδεύσεως στό Παν/μίο Paris V, Lê Thanh Khôi.

γ) Μέ τόν Καθηγητή του Πανεπιστήμου René Descartes - Paris V - Sorbonne (U.E.R des Sciences de l' Education) κ. Antoine LÉON.

δ) Μέ τόν Dr. Dr. κ. Basileio Φθενάκη, Διευθυντή του Κρατικοῦ Ινστιτούτου προσχολικής άγωγής του Μονάχου.

ε) Μέ τόν Καθηγητή κ. EDDING.

στ) Μέ τόν K. Φωτεινό Καθηγητή της 'Εκπαιδευτικής Τεχνο-

λογίας στό Παν/μιο τοῦ Montréal για τή δημιουργία στό Ε.Π.Π. Κέντρου Παραγωγής τηλεοπτικού έκπαιδευτικού ψηλιού σε συνεργασία με τήν E.P.T. (Δ/ντής κ.θ. Καρζής) και τήν 'Ομάδα Έκπαιδευτικής Τηλεοράσεως τοῦ 'Υπουργείου Παιδείας ('Επόπτης κ. Κ. Παζαρτζής).

3.4.0. Διαλέξεις - 'Ανακοινώσεις

'Εκτός από τίς διαλέξεις που έγιναν στή Σχολή Γονέων τοῦ Π.Σ.Π.Α. διαδικτής κ.Ι. Μαρκαντώνης έκανε τίς άκολουθες διαλέξεις είσηγήσεις:

- α) "Ο ήγετηκός ρόλος τής νεολαίας είς τήν διαμόρφωσιν τής κοινωνίας" (11 Δεκ. 1975, στούς 'ΑΞιωματικούς, μαθητές και τό προσωπικό τής Σχολής τῶν Εύελπίδων).
- β) "Ζητήματα διδακτικῆς τῶν γλωσσιῶν μαθημάτων" (19 Δεκ. 1975, στά πλαίσια τῶν είσηγήσεων τής 'Εταιρείας 'Ελλήνων Φιλολόγων).
- γ) "Τά παιδιά μέσα στήν οίκογένεια, τό σχολεῖο και τήν κοινωνία" (14 Απρ. 1976 στούς γονεῖς τῶν μαθητῶν τής Φιλεκπαιδευτικής 'Εταιρείας).
- δ) "Η μάθησις κατά τήν προεφηβικήν και ἐφηβικήν ήλικιαν" (10 Μαΐου 1976 διοργανώθηκε από τήν Πανελλήνια "Ενωση Ψυχικής 'Υγιεινῆς).
- ε) Διδακτική τεχνολογία
(16 και 21 Μαΐου 1976. Δύο διαλέξεις στούς Καθηγητές, τό έπιεστημονικό προσωπικό και τούς φοιτητές τής Όδοντιατρικῆς Σχολής 'Αθηνῶν).
- σ) "Ο ρόλος τῶν όργάνων τής τάξεως είς τήν σύγχρονον κοινωνίαν" (13 Μαΐου 1976, στούς άνωτερους άξιωματικούς 'Αγορανομίας".
- ζ) "Προβλήματα Ψυχολογίας και άγωγής είς τάς σχέσεις ἐνηλίκων και ἐφήβων".
(7 Ιουλίου 1978, στούς υπεύθυνους διαχειριστές τῶν οικονομικῶν υπηρεσιῶν τοῦ 'Εθνικοῦ 'Ιδρυματος).

η) "Ψυχολογικά και παιδαγωγικά προβλήματα των παιδιών και των έφηβων"

"Μαθητικά 'Εστιαί και Κέντρα Νεότητος ως κοινωνικοπατ-
δαγωγικά 'Ιδρυματα έλευθέρου χρόνου"

(21 και 22 Ιουλίου 1976, στά άνωτερα διοικητικά στελέχη
των Μαθητικῶν και Φοιτητικῶν 'Εστιῶν 'Ελλάδας).

θ) "Βασικάί άρχαι και προοπτικαί των Πειραματικῶν Σχολείων"

(25 Οκτωβρ. 1976, στό προσωπικό του Π.Σ.Π.Α.

ι) "Η παιδαγωγική τῆς είρήνης, σύγχρονον οίκουμενιόν, άν-
θρωπιστικόν αίτημα"

(16 Δεκ. 1976, στή σειρά διαλέξεων τῆς 'Ανθρωπιστικῆς Έ-
ταιρείας).

ια) "Ο ρόλος των γονέων εἰς τήν σύγχρονον κοινωνίαν"

(16 Φεβρ. 1977, στό προσωπικό και στούς γονεῖς του Π.Σ.Π.Α.).

ιβ) "Σύγχρονοι τάσεις και ρεύματα τῆς παιδαγωγικῆς έπιστή-
μης" (12 Μαρτίου 1977, στούς έκπαιδευτικούς λειτουργούς
τῆς Λευκάδας).

ιγ) "Η έποχή μας και τό μέλλον του άνθρωπου"

(13 Μαρ. 1977, στή Λευκάδα).

ιδ) "Η ψυχολογία τῆς όδοντιατρικῆς πράξεως" (6 και 13 Μαΐου
1977, άνανοίνωση στό σεμινάριο γιά τό διδακτικό προσω-
πικό τῆς 'Οδοντιατρικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου 'Αθηνῶν).

ιε) "Προβλήματα άγωγῆς παιδιῶν και έφηβων στό σύγχρονο κό-
σμο".

"Σύγχρονοι τάσεις και προβλήματα τῆς παιδαγωγικῆς έπι-
στήμης". (21 και 22 Μαΐου 1977, στό κοινό, τούς έκπαι-
δευτικούς και τελειόφοιτους Γυμνασίου Σύρου).

ιστ) "Ανθρωπαγωγή και προσνοπισμός" (31 Μαρ. 1978 στά άνω-
τερα στελέχη του Σώματος 'Ελλήνων Προσιόπων).

ιζ) "Η ψυχοδυναμική τῆς πληροφόρησης στή διαδικασία των ά-
ποφάσεων". (3 Απριλ. 1978 στό προσωπικό και τούς μαθη-
τές του Λυκείου των 'Εκπαιδευτηρίων Δούνα).

ιη) "Ψυχολογία και 'Αγωγή τῆς έφηβικῆς προσωπικότητος"

(5 Απριλ. 1978, στά πλαίσια του Προγράμματος γονέων τῆς

Πανελλήνιας 'Ενώσεως Ψυχικής Υγιεινής).

ιθ) "Δεδομένα καί προϋποθέσεις διά τήν θεμελίωσιν τῆς εἰρήνης" (11 Μαΐου 1978, στό Τμῆμα Μετεκπαιδεύσεως Μοιράρχων).

'Επίσης πήρε μέρος: α) σέ συζήτηση στρογγυλής Τραπέζης τῶν 'Εκπαιδευτηρίων Ζηρίδη μέ θέμα: "Σχέσεις γονέων καί έφηβων" (21 Σεπτ. 1976) καί β) σέ δημόσια συζήτηση τοῦ Goethe Institut μέ θέμα: "Προβλήματα τῆς ἔρευνας για τήν εἰρήνη. Κριτική τῶν "Ιδρυμάτων Ερεύνης διά τήν εἰρήνην" (19 Μαΐου 1978)

'Ο 'Επιμελητής ι. Γ. Κρουσταλάκης έκανε τίς άκόλουθες είσηγήσεις:

α) "Η προβληματική μιᾶς Ποιμαντικῆς Ψυχοπαιδαγωγικῆς τῆς σημερινῆς νεολαίας" (21-22 Σεπτ. 1977, στό ΚΒ' 'Ιερατικό Συνέδριο τῆς Αρχιεπισκοπῆς Κρήτης. Η είσηγηση έπαναλήφθηκε στό ΙΑ' 'Ιερατικό Συνέδριο τῆς Ι.Μητροπόλεως Νικαίας, 10-11 Νοεμβρίου 1977)

β) "Ψυχολογία καί άγωγή τῆς παιδικῆς θρησκευτικότητος στό σύγχρονο κόσμο" (12-14, 26-28 Μαΐου 1978, στούς λειτουργούς Δημοτικῆς 'Εκπαιδεύσεως Ρεθύμνης, Χανίων, Λασιθίου καί Ηρακλείου).

'Ο 'Επιμελητής ι.Μ.Κασσωτάκης έδωσε τίς άκόλουθες διαλέξεις - είσηγήσεις:

α) "Η έφηβική ήλικια, τά προβλήματά της καί ή αντιμετώπισή τους" (Είσηγηση σέ σεμινάριο έπιμορφώσεως στελεχών Μαθητικῶν 'Εστιῶν καί Κέντρων Νεότητος, 'Ιωάννινα, Σεπτέμβριος 1977).

β) "Η έπ'δραση τῶν μέσων μαζικῆς ένημερώσεως στή διαμόρφωση τῆς προσωπικότητος τοῦ παιδιοῦ". (29 Μαρτίου 1978, στό Λύκειο Βάσια).

γ) "Προβλήματα τῆς άγωγῆς τοῦ νηπίου" (2 Απριλ. 1978, στό 'Απολλώνειο Λύκειο).

δ) "Τηλεόραση: μιά άπειλή της ψυχικής ύγειας και της όρθικης άγωγής τῶν νέων". (5 Μαΐου 1978, στό Κέντρο Σωματικής και Πνευματικής Αναγεννήσεως Αμαρουσίου). Η διάλεξη έπαναλήφθηκε στίς 17 Μαΐου 1978, στά 10, 4ο και 6ο Δημοτικά Σχολεῖα Γαλατσίου.

ε) "Προβλήματα και προβληματισμοί στό χώρο της παιδικής λογοτεχνίας". (Η καταλληλότητα τῶν παιδικῶν βιβλίων από παιδαγωγική και ψυχολογική άποψη), στό Δήμο Ζωγράφου, Μάϊος 1978).

στ) "Τό πρόβλημα τοῦ σχολικοῦ - έπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ" (6 και 15 Ιουλίου 1978, ραδιοφωνική συζήτηση με τόν Κ. Μερανάϊο στά πλαίσια της έκπουμπῆς "Επιστήμη και ζωή").

ζ) "Διαμόρφωση και έλεγχος υποθέσεων μιᾶς έμπειρης έρευνας" (Εισήγηση στό σεμινάριο πού όργάνωσε τό Ινστιτούτο Παιδαγωγικῶν Ερευνῶν Λυκείου ΒΑΣΚΑ" από 18-20/4/1978 με θέμα: Η έμπειρη έρευνα στίς Επιστήμες της άγωγής).

η) Σειρά διαλέξεων κατά τό 1977, 1978 και 1979 στό Κέντρο Επιμορφώσεως Ενηλίκων Ζωγράφου σέ θέματα Παιδαγωγικής Ψυχολογίας και προβλημάτων συμπεριφορᾶς τῶν παιδιῶν και έφηβων.

3.5.0. Δημοσιεύσεις - Μεταφράσεις

3.5.1. Στόχοι

α) Νά συνεχισθοῦν οι έκδόσεις τοῦ Ε.Π.Π.

β) Νά μεταφρασθοῦν ξένες έργασίες, οι οποῖες έλπιζουμε, ότι θά προωθήσουν τήν άνάπτυξη τῶν Επιστημῶν της άγωγής στή χώρα μας και θά προσφέρουν καλής ποιότητας ένλαϊκεμένες παιδαγωγικές γνώσεις γιά ένηλίκους και μορφωτικό ψηλινό γιά παιδιά. Ήδη κατά τό 1978 άρχισαν νά λειτουργοῦν οι άκολουθες σειρές:

Σειρά Α' Πανεπιστημιακές Παραδόσεις.

Ι. Μαρκαντώνη: Ι. Παραδόσεις Παιδαγωγικής Ψυχολογίας 'Αθήναι 1978.

Σειρά Β' Μεθοδολογία:

1. 'Ι. Μαρκαντώνη: Είσαγωγή είς τήν Μεθοδολογίαν τῶν 'Επιστημῶν τῆς Ἀγωγῆς. Ι. Μέθοδοι ἐρεύνης, Τεῦχος Α', Τεχνική καὶ ιριτική τῶν ιλιμάνων. Ἀθῆναι, 1977.
2. 'Ι. Μαρκαντώνη: Τεχνικαί ἀναλύσεως δεδομένων - Στατιστική ἐφηρμοσμένη είς τὰς 'Επιστήμας τῆς ἀγωγῆς μετά στοιχείων ὄργανώσεως τῆς ἐρεύνης. Ἀθῆναι, 1978.
3. 'Ι. Μαρκαντώνη - Στ. Κλημοπούλου - Μ. Κασσωτάκη: 'Η σύγχρονη πληροφορική στὶς 'Επιστήμες τῆς ἀγωγῆς (ὑπό ἔκδοση).

Σειρά Γ' 'Επιστημονικές ἐρευνες:

1. Κ.Μάνου: Γένεσις, ἔξελιξις καὶ προαγωγή τῆς ἀντιλήψεως τοῦ ἀριθμοῦ είς τὰ παιδιά (διδ. διατριβή) Ἀθῆναι, 1978.
2. 'Ι. Μαρμαρινοῦ: Δημιουργικότης καὶ κοινωνικοοικονομικόν ἐπίπεδον (διδ. διατριβή) Ἀθῆναι 1978.
3. Μ. Βάμβουκα: Φόβοι καὶ ἀγωνία στὴν ἐφηβεία. Ἀθῆναι, 1978.

Σειρά Δ': Εἰδικά λεξικά καὶ γλωσσάρια:

Στή σειρά αύτή θά περιληφθοῦν εἰδικά λεξικά καὶ γλωσσάρια, καθώς καὶ ἔγχειρίδια βασικῶν ἐννοιῶν τῶν 'Επιστημῶν τῆς ἀγωγῆς.

1. 'Ι. Μαρκαντώνης, Θ. Παπακωνσταντίνου: Γλωσσάριο Βαθύψυχολογίας (ὑπό ἔκδοση).
2. 'Ι. Μαρκαντώνης, Μ. Κασσωτάκης: Γλωσσάριον Στατιστικῆς (ὑπό ἔκδοση).
3. 'Ι. Μαρμαρινός: Γλωσσάριον Κοινωνιοψυχολογίας καὶ ἀγωγῆς (ὑπό ἔκδοση).

Σειρά Ε'. Διπλωματικές έργασίες (δακτυλογραφημένες):

Στή σειρά αύτή περιλαμβάνονται έργασίες που κατευθύνονται και έλεγχονται από τό επιστημονικό προσωπικό (Μ.Κασσωτάκης, 'Ελ.Χαραλαμπίδου) σε συνεργασία μέ τόν Καθηγητή - Διευθυντή τοῦ Ε.Π.Π. κ.Ι.Σ. Μαρκαντώνη.

Στόν κατάλογο πού άκολουθεῖ περιλαμβάνονται ένδεικτικά μόνον δύος έχουν ιριθεῖ άξιόλογες.

1. ΣΤ.Γ.ΣΤΑΜΑΤΟΥΛΑ: Σύγκριση άναλυτικῶν προγραμμάτων φυσικῆς 'Ελλάδος - 'Ιταλίας, 1978 (δακτ.σελ. 92)
2. Δ.ΛΟΒΕΡΔΟΣ-ΑΓ.ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Μελέτη φυσικοῦ φωτισμοῦ σε αἴθουσα διδασκαλίας, 1977 (σελ.δακτ. 83)
3. Δ.ΠΑΠΠΑΣ: 'Η διδασκαλία τῆς Χημείας εἰς τά λύκεια τῶν Αθηνῶν, 1977 (σελ.δακτ. 29).
4. Δ.ΝΙΚΟΡΕΤΖΟΥ: 'Η διδασκαλία τῆς Φυσικῆς εἰς τήν Μέσην Ειπαίδευσιν, 1978 (σελ. δακτ. 30).
5. Χ.ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ: 'Η διδασκαλία τῆς Φυσικῆς στά κλασικά λύκεια, 1978 (σελ. 58).
6. Ι.ΑΡΜΑΟΣ: Διδακτική τῆς Φυσικῆς, 1978 (σελ. 60).
7. Γ.ΚΟΥΚΟΥΛΗΣ. Διδασκαλία τῆς Φυσικῆς στά Φροντιστήρια. -Διδακτικά έγχειρίδια παρελθόντος, 1978(σ.42).
8. Π.ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ Μοντέλα πειραματικῆς έρευνης, 1978 (σελ. δακτ. 40).
9. N.PINNE: Τό Πειραματικό Σχολεῖο καὶ Κολλέγιο 'Ανωτέρας Βαθμίδος τοῦ BIELEFELD, 1978 (σελ.δακτ. 28).
10. ΕΛ.ΚΑΤΜΑΚΗ: 'Ειπαίδευτική τηλεόραση, 1978 (σ.δακτ. 30).

*****

(11-16) "Ερευνα. (Συμβολή εἰς τήν μελέτην τοῦ προβλήματος τῶν γενετησίων σχέσεων εἰς τούς νέους):

11. ΣΤ. ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΥ: 'Η άρνητική έρωτική συμπεριφορά τῶν νέων σε σχέση μέ τόν ψυχολογικό καὶ ἀνθρωπολογικό τους τύπο καὶ μέ τήν ὄμαδική τους δραστηριότητα, 1978 (σελ. 28).

12. Σ. ΠΑΓΓΟΥΣΗ. Οι έπιθυμούμενες από τους νέους κοινωνιές καί άλλες μεταβολές σχετικά μέ τίς γενετήσιες σχέσεις έξεταζόμενες από τήν αποφητῶν παραγόντων: φύλο, ιαταγωγή, έπιπεδο μορφώσεως γονέων καί οίνονομική ιατάσταση οίκογένειας, 1978 σελ. 28.
13. Γ. ΚΑΡΑΣΤΑΤΗΡΑΣ. Οι γενετήσιες σχέσεις καί οι έπιθυμούμενες από τους νέους σχετικές άλλαγές έξεταζόμενες από τήν αποφητῶν παραγόντων: ψυχολογικός, άνθρωπολογικός τύπος, θμαδική δραστηριότητα, 1978 (σελ. 40).
14. ΑΙΚ. ΑΘΑΝΑΣΟΥΛΑ. Η στάση τῶν φοιτητῶν άπέναντι στίς προγαμιαῖες σχέσεις. Ανάλυση τῶν δεδομένων από αποφητού φύλου, τόπου ιαταγωγῆς καί κοινωνικοοικονομικό έπιπεδο τῶν έρωτηθέντων, 1978 (σελ. δακτ. 30).
15. ΣΤ.Φ. ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΥ. Ο σημερός τῶν προγαμιαίων σχέσεων στούς νέους, 1978 (σελ. 31).
16. Γ. ΒΕΝΙΟΠΟΥΛΟΥ. Οι απόψεις τῶν νέων σχετικά μέ τίς προγαμιαῖες σχέσεις καί τόν γάμο. Εξέταση τῶν δεδομένων από τήν αποφητοῦ παράγοντος βίωμα προσωπικῆς εύτυχίας καί πληρότητας (χειρόγρ.).

"Άλλα δημοσιεύματα τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ε.Π.Π.(στήν περίοδο 1976 - Θεβρ. 1979):

I. Ι. Σ. Μαριαντώνη:

α. Βιβλία:

Παιδεία Είρηνης (Δεδομένα καί προϋποθέσεις διά τήν θεμελίωσιν τής άγωγῆς πρός είρηνην). Αθήναι 1977.

β. Ανάτυπα

1. Ψυχολογία καί ψυχαγωγική τῶν μεταβατικῶν φάσεων τῆς ζωῆς (Συμβολή εἰς τήν όρθαγωγικήν τῶν ιρίσεων τῆς ί-

γιοῦς προσωπικότητος). Ανάτυπο από τό περ. ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ. Δ. Βάσια, Αθήναι 1977.

2. Η προσωποδυναμική της άνθρωπίνης συμπεριφορᾶς ('Ανάτυπο από τά Δημοσιεύματα της Σχολής Γονέων 'Αμαλιάδος). Αθήναι 1977.
3. Η παρουσία τοῦ άσυνειδήτου στήν ηαθημερινή ζωή τοῦ άνθρώπου (Διασκευασμένη άνατύπωση από τό περιοδικό "ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΑΙ ΖΩΗ"). Αθήνα 1978.
4. Τά παιδιά καὶ οἱ ἔφηβοι μεταξύ σίνογενείας, σχολείου καὶ ιοινωνίας ('Ανατύπωση από τό περιοδικό "ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΑΙ ΖΩΗ"). Αθήναι 1977.

γ. Δόγοι:

1. Τό ήρωϊκόν ἥθος τῶν 'Ελλήνων από ἐθνοψυχολογικῆς απόψεως (Δόγος ἐνφωνηθεῖς τήν 28ην Οκτωβρίου 1973 εἰς ἀμφιθέατρον της Πανεπιστημιουπόλεως τοῦ Πανεπιστημίου Πατρῶν). Αθήναι 1978.

δ. Αρθρα:

(Στήν ύπό ἕκδοση 'Εγκυιλοπαίδεια: ΠΑΠΥΡΟΣ ΔΑΡΟΥΣ-ΜΠΡΙΤΑΝΙΚΑ)

1. "Εννοια ἀγωγῆς, ιστορική ἀνασιόπηση, γενινοὶ σκοποὶ ἀγωγῆς (λῆμμα: 'Αγωγή)
2. Αγάπη (παιδαγωγική θεώρηση) (λῆμμα: 'Αγάπη)

II. Θ. Παπαιωνσταντίνου:

α. Βιβλία:

Νεοελληνική Παιδεία. Πολιτιστική ηληρονομία καὶ ἀνανέωσις. Εἰσαγωγή καὶ ἐνλογή νειμένων, Αθήναι 1976.

β. Αρθρα

Στόν ύπό ἐντύπωση τόμο σὲ μνήμη τοῦ Καθ. Γ. Κουρμούλη.

Η γλωσσική διδασκαλία καὶ τά ἀναλυτικά προγράμματα Μέσης Επαρδεύσεως

"Αρθρο ύπό ἐντύπωση στό περιοδικό Νέα Παιδεία: Σχεδίασμα προοπτικῶν γιά ἔναν πανεπιστημιακό Παιδαγωγικό τομέα.

III. Ι. Μαρμαρινοῦ:

α. Μελέτες:

"Τό σχολικό πρόγραμμα: κοινωνιολογική θεώρηση" . Αθήνα 1977, σ. 40.

β. "Αρθρα":

1. Βιβλιογραφία του έργου: "Είσαγωγή εἰς τὴν Κοινωνιολογίαν" του Γ. Πιπερόπουλου, ἐφ. Ερμηνευτική Ήχω, 10-2-77.
2. "Κοινωνία καὶ Παιδεία", ἐφ. Ερμηνευτική Ήχω, 20-8-76.

IV. Γ. Κρουσταλάκη:

α. Βιβλία:

1. Ψυχοπαιδαγωγική τῆς σχολικῆς διαγνώσεως: Αθῆναι 1977, σ. 240.
2. Le développement des processus de socialisation chez l'enfant et l'adolescent. Louvain, 1976, σ. 115
3. Είσαγωγή στὴν Εἰδική Παιδαγωγική (ὑπό ἔκδοση).

β. "Αρθρα":

(στὴν ὑπό. ἔκδοση ἐγκυλοπαίδεια ΠΑΠΥΡΟΣ ΛΑΡΟΥΣ-ΜΠΡΙΤΑΝΙΚΑ)

1. Παράγοντες ἀγωγῆς (λῆμμα: Αγωγή).
2. Αλητεία.

V. Μ. Ι. Κασσωτάκη:

α. Βιβλία:

1. Le développement économique et le problème de l'orientation scolaire et professionnelle en Grèce (Διδακτορική διατριβή) Φωτοτυπική ἀνατύπωση. Παρίσι 1978, σ. 405.
2. Τό Λασίθι (Ιστορία, Αρχαιολογία, Τουρισμός). Αθήνα 1977, σ. 96.
3. Τηλεόραση καὶ Αγωγή (Συμβολή στὴ μελέτη τῶν ἐπιπτώσεων τῆς τηλεοράσεως στὴν ψυχικὴ ὑγεία καὶ ἀγωγὴ τῶν νέων). Αθήνα 1978, σ. 60.
4. Τό παιδικό ίχνογράφημα: Τεῦχος Α' Ιχνογράφημα καὶ Νοημοσύνη. Αθήνα 1978. σ. 120

β. Ανάτυπα:

1. Τό παράλληλο Σχολεῖο, άνάτυπο άπό τό περιοδικό "ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ" τοῦ Λυκείου ΒΑΣΚΑ. Αθήνα 1977.
2. Διαμόρφωση καί ἔλεγχος ὑποθέσεων μιᾶς ἐμπειρικῆς ἔρευνας, άνάτυπο άπό τό βιβλίο "Η ΕΜΠΕΙΡΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΣΤΙΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ" πού ἐκδόθηκε άπό τό Ινστιτοῦτο Παιδαγωγικῶν Ερευνῶν τοῦ Λυκείου ΒΑΣΚΑ. Αθήνα 1978, σσ. 49-68.
3. (Σέ συνεργασία μέ τόν Κ. Τσιμπούκη) 'Η ἔρευνα στίς 'Επιστήμες τῆς ἀγωγῆς στήν 'Ελλάδα, άνάτυπο άπό τό παραπάνω βιβλίο τοῦ Ινστιτούτου Παιδαγωγικῶν Ερευνῶν τοῦ Λυκείου ΒΑΣΚΑ, σσ. 80-98.

"Ἄρθρα στήν 'Εγκυιαλοπαίδεια 'Επιστημῶν "ΠΑΠΥΡΟΣ-ΛΑΡΟΥΣ ΜΠΡΙΤΑΝΙΚΑ" (ὑπό ἔκδοση):

1. Μέσα ἀγωγῆς.
2. Επιστήμες τῆς ἀγωγῆς.
3. Σχολική ἀξιολόγηση.
4. Πολλά ἄλλα δευτερεύοντα ἄρθρα.

"Ἄρθρα σέ ἐφημερίδες καί περιοδικά:

1. Ματιές στούς Ἀρχαιολογικούς θησαυρούς τοῦ τόπου μας, ἐφημερίδα "Η ΔΙΚΤΗ" ἀριθμ. φύλου 13, Απρίλιος 1977.
2. Επέτειοι πού δέν λησμονοῦνται, ἐφημερίδα "Η ΔΙΚΤΗ" Μάϊος 1977.
3. Μόλυνση 'Εγκεφάλων, ἐφημ. "ΤΟ ΒΗΜΑ" 26-10-1978.
4. Σχετική ἡ ἀξία τῆς παραδοσιακῆς βαθμολογίας, ἐφημ. "ΤΟ ΒΗΜΑ" 8-12-1978.
5. Γιατί δέν πηγαίνουν στά Τεχνικά Λύνεια; ἐφημερίδα "ΤΟ ΒΗΜΑ" 26-1-79.
6. Αντιαυταρχική 'Εκπαίδευση (γενική θεώρηση καί κριτική) περ. "ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΑΙ ΖΩΗ" Φεβρουάριος 1979.

3.6.0. Ἐπιστημονικό Περιοδικό

Τό Ε.Π.Π. ἔχει άρχισει τήν προετοιμασία γιά τήν ἔκδοση ἀπό τό 1979 ἑτήσιου ἐπιστημονικοῦ Ψυχοπαιδαγωγικοῦ περιοδικοῦ μέ τόν τίτλο "ΑΝΘΡΩΠΑΓΩΓΙΚΗ". Στό περιοδικό θά δημοσιεύονται ἄρθρα Ἑλλήνων καί ἔξενων είδηνῶν ἐπιστημόνων σέ μιά ἀπό τίς ἔξης γλῶσσες: Ἑλληνική, Ἀγγλική, Γαλλική, Γερμανική. Κάθε ἄρθρο θά συνοδεύεται καί ἀπό περίληψη στίς ἄλλες γλῶσσες ἐκτός ἀπό ἑκείνη, στήν ὅποια θά εἶναι γραμμένο.

Κάθε τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ θά εἶναι ἀφιερωμένο σ' ἕνα κεντρικό θέμα. Θά περιλαμβάνονται ὅμως σ' ἕνα δεύτερο μέρος καί ἄρθρα μέ ἄλλα θέματα. Ἐπίσης θά γίνονται παρουσιάσεις βιβλίων, ἐποπτικῶν μέσων διδασκαλίας καί βιβλιοκρισίες ἀπό είδηκούς καί ἀξιόλογους ἐπιστήμονες.

3.7.0. Ἀρχεῖα

3.7.1. Ἀρχεῖο Ἰστορίας τῆς Παιδείας

Δημιουργεῖται ἀρχεῖο, στό ὅποῖο συγκεντρώνεται τό ἐκπαιδευτικό ὄλινό γιά τή μελέτη τῶν διαφόρων περιόδων τῆς Νεοελληνικῆς Ἐκπαιδεύσεως (βλ. Τομέας Ἰστορίας τῆς Παιδείας).

3.7.2. Ἀρχεῖο Κινηματογραφικῶν & τηλεοπτικῶν ταινιῶν

3.7.2.1. Στόχοι

Νά συγκεντρωθοῦν α) ταινίες πού παρουσιάζουν διάφορα παιδαγωγικά συστήματα, διδακτικές μεθόδους κτλ., ώστε νά ἔχουπηρετεῖται ἡ διδασκαλία καί ἡ ἀσκηση τῶν φοιτητῶν.

β) ταινίες ἀπό τή σύγχρονη ζωή τοῦ Π.Σ.Π.Α.η.δ. Ἑλληνικῶν σχολείων ως ἴστορικά τεκμήρια.

3.7.3. Αρχείο φωτογραφιῶν καὶ διαφανειῶν

3.7.3.1. Στόχοι

Νά συγκεντρώθει φωτογραφικό ύλινό, τό δποῦ νά καλύπτει πάσης φύσεως έκπαιδευτικές καί παιδαγωγικές σκηνές, σχολική ζωή, διδασκαλία, πρόσωπα καί ητήρια.

3.8.0. Παιδαγωγική Μουσειακή Συλλογή

3.8.1. Στόχοι

Νά συγκεντρώθει έκπαιδευτικό μουσειακό ύλινό πάσης φύσεως: ὄργανα διδασκαλίας, βιβλία, τετράδια, γραφική ύλη, σχολικά περιοδικά, ἐπετηρίδες δασκάλων, ἀποφοίτων καί μαθητῶν, φωτογραφίες παλαιῶν έκπαιδευτηρίων κ.ο.κ.

4.0.0. ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

4.1.0. "Ασκηση τῶν φοιτητῶν στή Διδακτική και στήν έκπαιδευτική πράξη

Οι τεταρτοετεῖς φοιτητές τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς και' οι τριτοετεῖς τῆς Θεολογικῆς και' τῆς Φυσικομαθηματικῆς παρακολουθοῦν τή διδασκαλία μαθημάτων τῆς είδινότητάς τους στό Γυμνάσιο και' στό λύκειο τοῦ Π.Σ.Π.Α.

Συντάσσουν είδινό πρωτόκολλο παρατηρήσεων και' συμμετέχουν σέ συζήτηση ιριτικῆς τῆς διδασκαλίας. Τήν πρατική ἄσκηση τῶν φοιτητῶν κατευθύνει είδινή ἐπιστήμων (κα Γ.Παπακωστούλα - Γιανναρᾶ) και' μέλη τοῦ ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ε.Π.Π. (δ/δα Στ. Πέτση, κ. Λαμπράκη, κ. Παπανωσταντίνου). Όρισμένες ἀπό τίς διδασκαλίες αύτές ἀναλαμβάνουν φοιτητές τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς, οι δόποιοι παρακολουθοῦν μετά και' τήν ιριτική τῶν συναδέλφων τους και' τοῦ ἐπικεφαλῆς τῆς ὁμάδας.

4.1.0.1. Προσεχεῖς στόχοι

α) Νά δλουληρωθεῖ κατά τό ἀναδημαϊκό ἔτος 1978-79 ἡ ἄσκηση τῶν φοιτητῶν και' μέ τή γνωριμία δρισμένων βασικῶν διοικητικῶν και' νομοθετικῶν θεμάτων: δργάνωση, διοίκηση σχολείων κ.τ.λ.

β) Νά λειτουργήσει τό τοποθετημένο ἥδη ιλειστό ιύκλωμα τηλεοράσεως, τό δόποιο ἐλπίζουμε νά βελτιώσει σημαντικά τή διδακτική ἄσκηση τῶν φοιτητῶν, ἐφόσον θά ἐπιτρέπει τήν ἐπαναπροβολή τοῦ μαθήματος μέ ἀναλυτική παρατήρηση και' ιριτική.

Δοκιμή νέων άντικειμένων, καί μεθόδων διδασκαλίας:

- Αίσθητική Αγωγή: α) άρχισε ή διδασκαλία ένός μουσικοῦ όργάνου από τήν Α' τάξη τοῦ Δημοτικοῦ.
β) Εφαρμόσθηκε σέ συνεργασία μέ τόν Καθηγητή τῶν τεχνικῶν κ. Α. Μουζάκη δλική συνθετική μέθοδος ζωγραφικῆς έκφρασεως στά πλαίσια συνεργασίας τοῦ Σχολείου μέ τήν UNESCO.
- Ξένες γλώσσες: "Εχει έπειταθεῖ ή διδασκαλία τῶν Γαλλικῶν καί Αγγλικῶν στίς δύο τελευταῖς τάξεις τοῦ Δημοτικοῦ. Εφαρμόσθηκε νέα μέθοδος δλικής συνδυαστικῆς έκφρασεως τῶν μαθητῶν.
- Φυσική: Δοκιμάστηκε μέ έπιτυχία σχέδιο διδασκαλίας τῆς Φυσικῆς στή Γ' Λυκείου (Καθηγητής Εμμ. Σκιαθίτης) μέ τριχοτόμηση τῆς τάξεως βάσει τῆς έπιδόσεως καί τῶν ένδιαφερόντων τῶν μαθητῶν, μετά άπό συλλογική άπόφαση τῆς μαθητικῆς κοινότητας.
- Παιδεία Είρηνης: Σέ συνεργασία μέ τήν UNESCO έφαρμόζεται πειραματικά άπό τό έτος 1977-78 πρόγραμμα διδασκαλίας μέ θέμα: "Διεθνής συνεργασία γιά τήν παιδιόσμια είρηνη καί συνεννόηση μεταξύ τῶν λαῶν".

4.2.0. Σχολή Γονέων ΠΣΠΑ

(Υπεύθυνοι: Γ. Κρουσταλάκης, Αλ. Λαμπράκη - Παγανοῦ)

Τό Αιαδημαϊκό έτος 1977-78 έγιναν διαλέξεις γιά τούς γονεῖς καί ιηδεμόνες τῶν μαθητῶν τοῦ Π.Σ.Π.Α. μέ προοπτική νά άναπτυχθεῖ στό ΠΣΠΑ Σχολή Γονέων.

Τό πρόγραμμα περιλάμβανε τίς έξης διαλέξεις:

1. 'Ι. Μαρκαντώνη, 'Επόπτης τοῦ Π.Σ.Π.Α.: "Βασικές άρχές καί στόχοι τῆς Σχολῆς Γονέων. Η οίκογένεια ως παράγων άγωγῆς στή σύγχρονη κοινωνία" (20 Ιανουαρίου).

2. Γ. Κρουσταλάκη, 'Επιμελητή: "Ψυχοπαιδαγωγικά προβλήματα της σημερινής νεολαίας" (8 Φεβρουαρίου).
3. 'Α. Λαμπράκη - Παγανοῦ Βοηθοῦ: "Ψυχικές διαταραχές μέσα από τό παιδικό σχέδιο".
4. 'Α. Κάβουρα, Σχολίατρου ΠΣΠΑ: "Ναρκωτικά. Θέση και άντιμετώπιση".
5. Μ.Βάμβουκα, Δ.Ε.Α., Ψυχολ. Παιδαγωγικής: "Οι φόβοι του έφηβου" (3 Μαρτίου).
6. Σ. "Ημελλού, Έντ. Ύφηγ. της Λαογραφίας του Παν/μίου Αθηνῶν: ""Εθιμα της Αποκρητᾶς" (15 Μαρτίου).
7. Μ. Κασσωτάκη, 'Επιμελητή: "Τηλεόραση, μία άπειλή της ψυχικής ψυχής και της όρθιας αγωγής των νέων" (5 Απριλίου).
8. 'Α. Κομίνη, Καθηγητή της Βυζαντινής Φιλολογίας: "'Η αινολουθία του Αναθίστου Υμνου." ("Εψαλε ή Βυζαντινή χορωδία του Πανελλήνιου Συλλόγου Ιεροφαλτῶν").
9. Ν. Μποχλόγυρου, Καθηγητή της Παιδαγωγικής: "Σχολικός και Επαγγελματικός προσανατολισμός" (21 Απριλίου).
10. Ε. Θεοδώρου, Καθηγητή της Πρακτικής Θεολογίας "'Η άληθινή μόρφωση" (10 Μαΐου).
11. 'Ι. Μαρμαρινοῦ, 'Επιμελητή: "Τροποποίηση της συμπεριφορᾶς" (Παρασκευή 19 Μαΐου).

Δύο άπό τίς παραπάνω διαλέξεις: τῶν η. Μ. Βάμβουκα και Μ. Κασσωτάκη έκυρλοφόρησαν και σέ αύτοτελή βιβλία. Τά ξεοδα έκδόσεως της δεύτερης άπό τίς παραπάνω διαλέξεις άνέλαβε μερικά ό σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων τῶν μαθητῶν του Π.Σ.Π.Α.

Τό 1977-78 ξιναν ένημερωτικές δημιλίες στούς καθηγητές του Πειραιατικού Σχολείου και του Γυμνασίου Γαλατσίου, τό δημοτικό είχε έπιλεχθεῖ γιά τήν άσκηση τῶν μετεκπαιδευμένων καθηγητῶν της ΣΕΛΜΕ μέ θέμα τήν ταξινομία τῶν στόχων της διδακτικῆς μορφωτικῆς διαδικασίας.

Μελλοντικός στόχος είναι νά άναπτυχθούν παρόμοια προγράμματα πού θά δραστηριοποιήσουν έρευνητικά τό προσωπικό ιδίως τοῦ Π.Σ.Π.Α και θά βοηθήσουν τό διδακτικό και παιδαγωγικό του έργο.